

Terezijanske
obljetnice
2023-2025

**Čitanje spisa sv. Terezije od Djeteta Isusa
Terezijanske obljetnice 2023. – 2025.
2024. : Rukopisi B i C**

Sveščić 6:
Misli o ljubavi
(Ms C, 11b-14a)

Čitanje spisa sv. Terezije od Djeteta Isusa Terezijanske obljetnice 2023. – 2025. 2024. : Rukopisi B i C

Sveščić 6: **Misli o ljubavi** (Ms C, 11b-14a)

Prijedlog za sastanak zajednice:

1. Čitanje teksta.
2. Jedan od sudionika, koji se prethodno pripremio uz pomoć sveščića (i drugih pomagala) izlaže tekst.
3. Zajednički razgovor o tekstu.

Bilo bi dobro najprije osobno pročitati i promeditirati Terezijin tekst prije sastanka zajednice.

Uvodna napomena:

misli o ljubavi u rukopisu C uključuje listove 11b do 20a. Predlažemo da pročitate sve, posebno za identificiranje Terezijinih glavnih borbi za ljubav. Dalje što slijedi je samo početak ovog dijela.

RUKOPIS C, 11b-14a

Ove mi je godine, ljubljena moja Majko, dragi Bog udijelio milost te sam shvatila što je ljubav; ja sam je doduše i prije shvaćala, ali nesavršeno: nisam shvatila svu dubinu ove Isusove riječi: „Druga je zapovijed jednaka prvoj: ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.“ (Mt 22,39) Ja sam se osobito trudila da ljubim Boga, i ljubeći njega shvatila sam da se moja ljubav ne smije očitovati samo riječima, jer „neće oni koji govore: 'Gospodine, Gospodine!' ući u kraljevstvo nebesko, nego oni koji vrše volju Božju“ (Mt 7,21).

Tu je volju Isus očitovao više puta, morala bih reći, gotovo na svakoj stranici Evanđelja; ali na posljednjoj večeri, kad zna da srce njegovih učenika gori žarčom ljubavi prema njemu koji im se upravo dao u neiskazanoj tajni svoje Euharistije, taj blagi Spasitelj hoće da im dade novu zapovijed. On im s neizrecivom nježnošću govori: „Dajem vam novu zapovijed da se ljubite među sobom, i kao što sam ja vas ljubio, tako da vi ljubite jedni druge. Po tome će svi poznati da ste moji učenici ako se ljubite među sobom.“ (Iv 13,34-35) Kako je Isus ljubio svoje učenike i zašto ih je ljubio? Ah! njihove naravne vrline nisu ga mogle privlačiti, između njih i njega bila je beskrajna udaljenost. On bijaše znanje, vječna mudrost, a oni bijahu siromašni ribari, neznalice i puni zemaljskih misli. Pa ipak ih Isus zove svojim prijateljima, svojom braćom. (Usp. Iv 15,15) On želi da oni kraljuju s njim u kraljevstvu njegova Oca, i da im otvori to kraljevstvo, spreman je umrijeti na križu, jer kaže: „Nema veće ljubavi nego dati život svoj za one koje ljubiš.“ (Iv 15,13)

Predraga Majko! Razmišljajući o tim riječima Isusovim, shvatila sam koliko je moja ljubav prema mojim sestrama nesavršena, vidjela sam da ih ne ljubim kako ih ljubi dragi Bog. Ah! sada shvaćam da se savršena ljubav sastoji u tome da podnosimo pogreške drugih, da se ne čudimo njihovim slabostima, da se uzdižemo najmanjim djelima kreposti koje u njima vidimo, ali nadasve sam shvatila da ljubav ne smije ostati zatvorena u dnu srca. „Nitko“, kazao je Isus, „ne užije svjetlo da ga stavi pod posudu, nego ga stavlja na svijećnjak da svijetli svima koji su u kući.“ (Mt 5,15) Čini mi se da ovo svjetlo znači ljubav koja treba da osvjetljuje i razveseljuje ne samo one koji su mi najmiliji, nego sve one koji su u kući, ne izuzimajući nikoga.

Kad je Gospodin zapovjedio svome narodu da ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe (usp. Lev 19,18), još nije bio sišao na zemlju; a znajući dobro koliko čovjek ljubi svoju vlastitu osobu, nije mogao tražiti od svojih stvorova veće ljubavi prema bližnjemu. Ali kad je Isus svojim apostolima dao novu zapovijed, svoju zapovijed, kako kaže malo dalje (usp. Iv 15,12), ne govori više da ljube bližnjega kao same sebe, nego da ga ljube kao što ga je on, Isus, ljubio, i kao što će ga ljubiti do svršetka vjekova...

Ah! Gospodine, ja znam da ti ne zapovijedaš ništa nemoguće, ti bolje od mene znadeš moju slabost, moju nesavršenost, ti dobro znaš da nikada ne bih mogla ljubiti svoje sestre kao što ih ti ljubiš, kad ih ti sam, o moj Isuse, ne bi ljubio još u meni. Ti si zato proglasio novu zapovijed, jer si mi htio udijeliti tu milost. - Oh, kako ljubim tu zapovijed jer mi daje jamstvo da je tvoja volja da u meni ljubiš sve one koje mi zapovijedaš ljubiti!...

Da, osjećam, kad vršim djela ljubavi, da to Isus sam djeluje u meni; što sam više sjedinjena s njim, to više ljubim sve svoje sestre. Kad hoću da uvećam u sebi tu ljubav, kad osobito đavao pokušava da mi pred oči moje duše stavi pogreške ove ili one sestre koja mi je manje simpatična, ja se žurim potražiti njene vrline, njene dobre želje; kažem u sebi, ako sam je vidjela da je jednom pala, možda je već izvojevala velik broj pobjeda koje skriva iz poniznosti, i da čak i ono što mi se čini pogreškom može vrlo lako, po svojoj nakani, biti djelo kreposti. Nije mi teško da se o tom uvjerim jer sam jednoga dana doživjela malo iskustvo koje mi je dokazalo da nikada ne valja osuđivati bližnjega. Bilo je to za vrijeme odmora. Vratarica pozvoni dva puta. Trebalo je otvoriti veliki kolni ulaz da se može unijeti drveće određeno za jaslice. Odmor nije bio veseo jer vi niste bili ondje, ljubljena moja Majko; zato sam mislila, ako me pošalju u pratnji sestre ekonomice, da ću biti vrlo sretna; i majka potpriorica odredi za taj posao upravo mene, ili sestru koja se nalazila kraj mene. Odmah sam počela spremati ručni rad, ali tako sporo da je moja drugarica spremila svoj prije mene, jer sam mislila da ću joj ugoditi ako je pustim da ide s ekonomom. Sestra koja je zamjenjivala ekonomu gledala nas je smijući se, i videći da sam ustala posljednja, reče mi: „Ah, pravo sam mislila da nećete zaslužiti biser za svoju krunu: išli ste prepolako...”

Sigurno je cijela zajednica pomislila da sam radila po svojoj naravi, i ja ne bih znala kazati koliko je jedna takva sitnica učinila dobra mojoj duši i kako me je učinila popustljivom prema slabostima drugih. To me ujedno priječi da ne budem tašta kad se o meni povoljno sudi, jer mislim ovako: Kad se moja mala djela kreposti uzimaju kao nesavršenosti, onda se sasvim isto tako može netko varati uzimajući kao krepost ono

što je samo nesavršenost. Tada kažem sa svetim Pavlom: „Vrlo mi je malo do toga da me sudi bilo koji ljudski sud. Ja se ni sam ne sudim; onaj koji me sudi, to je Gospodin.“ (1 Kor 4,3-4) I zato, da bi mi taj sud bio povoljan, ili štoviše, da mi uopće ne bi bilo suđeno, hoću da moje misli uvijek budu milosrdne, jer je Isus rekao: „Ne sudite, i nećete biti suđeni.“ (Lk 6,37)

Draga Majko, vi biste, čitajući ono što sam upravo napisala, mogli misliti da mi nije teško vršiti djela ljubavi. To je istina: već nekoliko mjeseci ne moram se više boriti da vršim tu lijepu krepost. Ne želim kazati time da mi se nikada ne dogodi da počinim pogreške. Ah! previše sam nesavršena za to, ali ja nemam mnogo muke da se dignem kad padnem, jer sam u jednoj borbi iznijela pobjedu; zato mi sada nebeska vojska dolazi u pomoć, jer ne može podnositi da me vidi pobijeđenu pošto sam bila pobjednica u slavnom ratu koji ću pokušati opisati.

U samostanu se nalazi sestra koja ima dar da mi je u svemu neugodna: njezino ponašanje, njezine riječi, njezin značaj - sve mi se to čini vrlo neugodno. Međutim, to je jedna sveta redovnica koja mora da je vrlo ugodna dragom Bogu. Zato nisam htjela popustiti prirodnoj odbojnosti koju sam osjećala, nego sam rekla sebi da se ljubav ne sastoji u osjećajima, nego u djelima; tada sam se potrudila da za tu sestru činim sve što bih činila za osobu koju najviše volim. Kad god bih je srela, molila bih se dragom Bogu za nju prikazujući mu sve njezine kreposti i zasluge. Osjećala sam dobro da to veseli Isusa, jer nema umjetnika koji ne bi volio da se hvale njegova djela, a Isus, umjetnik duša, sretan je kad se ne ustavljamo na vanjštini, nego kad prodiremo do unutarnjega svetišta što ga je on sebi izabrao za stan, i divimo se njegovoj ljepoti. Nisam se zadovoljila samo time da se mnogo molim za sestru zbog koje

sam imala tolike borbe, nego sam još pokušavala da joj učinim svaku moguću uslugu, a kad sam imala napast da joj neprijazno odgovorim, zadovoljila sam se time da joj se najljubeznije nasmiješim i pokušavala sam svratiti razgovor na drugo, jer *Nasljeduj Krista* (III, 44,1) kaže: „Bolje je ostaviti svakoga u njegovu uvjerenju nego se s njime prepirati.“

Često također, kad nisam bila u rekreaciji (hoću reći u vrijeme radnih sati), kad sam imala kakav zajednički posao s tom sestrom i kad su moje borbe bile previše žestoke, pobjegla sam kao vojni bjegunac. Kako ona nije imala ni pojma o onome što sam za nju osjećala, nikada nije mogla naslutiti motive moga ponašanja te je ostala uvjerenjena da mi je njezin značaj ugodan. Jednoga mi dana za vrijeme odmora reče ona otprilike ove riječi, sva sretna: „Biste li mi htjeli kazati, draga sestro Terezijo od Djeteta Isusa, što vas toliko privlači k meni? Kad god me gledate, uvijek vidim da se smiješite.“ Ah, što me privlačilo, to je bio Isus sakriven u dnu njezine duše... Isus koji pretvara u slatkoću ono što je najveća gorčina... (*Nasljeduj Krista* III,5,3) Odgovorila sam joj da se smiješim jer sam sretna što je vidim (dakako, nisam dodala da je to u duhovnom pogledu).

Uvod u tekst

„Kao što sam ja vas ljubio, tako i vi ljubite jedni druge“ (Ms C, 11b): u svom posljednjem rukopisu Terezija je stalo da se govori o ljubavi. Ove su joj Isusove riječi kamen temeljac njezine velike egzegeze o ljubavi.

„Podnositi nedostatke drugih...“ (Ms C, 12a): neka vrsta Terezijina sažetka o razmišljanjima koja će razviti o životu u zajednici.

„Sve koji su u kući“ (Ms C, 12a): po drugi put, namjerno, Terezija podcrtava riječ „sve“. To je jedno od Terezijinih glavnih otkrića u tom razdoblju.

„Znam da ti ne zapovijedaš ništa nemoguće“ (Ms C, 12b): prema svom običaju, Terezija svaki biblijski citat koristi kao odskočnu dasku za novo uzdizanje. Ona ne može ljubiti poput Isusa, ako Isus nije taj koji ljubi u njoj.

„Žurim tražiti njegove vrline“ (Ms C, 12b): Terezija je iz jednog od svojih kalendara istrgnula ovu misao od Terezije Avilske, uzetu iz jednog od njezinih pisama: „Nemojmo nikada svojevoljno ustrajavati na promišljanju o nedostacima drugih kad nam padnu na pamet. Umjesto da se bavimo njima, razmislimo odmah što ima dobrog u tim ljudima.“

„Uzimajući za krepost ono što je samo nesavršenost“ (Ms C, 13b): kao što se često događa, Terezija odmah okreće svoj argument naglavačke, kako bi izbjegla bilo kakvo licemjerje ili samozadovoljstvo.

„Više se ne moram boriti da bih prakticirala tu lijepu krepost“ (Ms C, 13b): neizravno Terezija jasno aludira na vrlo teške bitke koje je proživjela u svom „slavnom ratu“.

„Sestra koja ima dar da mi je u svemu neugodna“ (Ms C, 13b): ovo je poznati portret sestre Terezije od svetog Augustina. Prilično je iznenađujuće da je Terezija imala hrabrosti zapisati ovu priču u svoju bilježnicu, kao i da ova časna sestra, Terezija od svetog Augustina, nije identificirala ovu družicu o kojoj i sama naivno govori. Terezija ju je od milja definirala kao 'ljiljan u vazi', nedvojbeno zbog njezinog krutog karaktera i stanovite sitne skromnosti. Prema Celini, Tereziju je posebno smetao oportunistički oportunizam ove časne sestre i njezina sposobnost 'izvlačenja' od svakodnevnih obveza.

Za zajednički razgovor

- a. *Što kaže tekst?* Razumjeti sadržaj i prvotno značenje Terezijina teksta.
- b. *Što nam tekst govori danas?* Razumjeti aktualnost (društvenu, crkvenu, duhovnu itd.) teksta.
- c. *Što meni/nama govori tekst?* Aktualizirajte i primijenite tekst na osobni život i život zajednice.

Svrha ovog postupka je dopustiti Tereziji da razgovara s nama, ispituje nas, ohrabri nas i da bi nam prosvijetlila i potvrdila naš osobni i zajednički put. Predložena pitanja su stoga samo poticaji za osobno razmišljanje i razgovor u zajednici.

Pitanja :

1. Što sve Terezija navodi u ovom ulomku kao svoje oslonce u ostvarivanju bratske ljubavi? Zapazite redoslijed kojim ih navodi. A mi? Na što se mi oslanjamo u izvršavanju bratske ljubavi?
2. Uočite konkretne primjere koje iznosi. Koji je naveden kao prvi? Je li to i naš prioritet?
3. Na koji način Terezija ističe što je ljubav?
4. Koje su različite Isusove uloge na Terezijinom putu ostvarenja ljubavi?

Terezijanske obljetnice
2023.-2025.

BOSONOGI KARMEL

Generalna kuća Terezijanskog Karmela

www.carmelitaniscalzi.com